

Körülményesség, szószaporítás¹

A lazasággal ellentétes irány a túlzott körülményesség (bár együtt is előfordulnak). A terjengős kifejezések a hivatali nyelvből átterjedtek a mindennapi nyelvre is. Sokan azt hiszik, hogy műveltebbnek látszanak, ha bonyolultan fogalmaznak.

Névutó rag helyett

- o Bemutattuk (a) *részére* az új terveket.

Bemutattuk *neki* az új terveket.

- o Azt ajánlotta *számukra*...

Azt ajánlotta *nekik*...

A *számára*, *részére* indokolt, ha már van más szerepű *-nak/-nek* ragos szó a mondatban, vagy ha csak közvetett a cél:

A postás átadott (nekem) egy levelet a szomszédom számára.

Divatos a *mellett* és a *mentén* névutó, mégpedig képszerűségüknek meg nem felelő helyzetekben:

- o Az összeövetel a polgármester közvetlen irányítása *mellett* szerveződött.

irányításával

- o Következő filmünket kiskorúaknak csak felnőtt felügyelete *mellett* ajánljuk.

felügyeletével

- o folytonos keverés *mellett*

folyton (állandóan) kevergetve

- o Munkánkat az eddigi célok *mentén* folytatjuk.

célokért

- o A párt viták *mentén* dönti el a lehetséges irányokat...

vitákban, vitákkal

Ha van odaillő ragunk, ne használjunk névutót; ha van névutónk, ne használjunk összetettebb kifejezést!

¹ Lásd még a Szenvedő szerkezetek c. fejezetben a „*Kerül* és társai” részt!

Terpeszkedő kifejezések

követően, megelőzően:

- o *ezt követően* = ezután, az(u)tán, utána, később
- o *ezt megelőzően* = ezelőtt, előtte, előbb, korábban
- o a szavazást *megelőzően* = a szavazás előtt
- o a díjátadást *követő* fogadás = a díjátadás *utáni* fogadás

ezen túlmenően: ezenkívül, továbbá, ráadásul, sőt

következtében: a legtöbbször elég helyette a *miatt*

tekintetében: több rag, névutó, ragos főnév helyett is dívik:

- o Az állampolgárság *tekintetében* nincs megállapodás.
állampolgárságról
- o nem és kor *tekintetében*
nem és kor szerint
- o segítségkérés a mobilinternet-szolgáltatások indítása *tekintetében*
a mobilinternet-szolgáltatások indításához

magasságában: időben, térben a közelítés kifejezésére használják:

- o öt óra *magasságában*
öt óra körül / felé
- o Az autópályán vagyok, Miskolc *magasságában*.
Miskolc táján / felé/ közelében

rendelkezik

A magyarban nincs külön birtoklásige, a birtoklást a létigével és részeshatározóval fejezzük ki: *nekem van, neki van*. (Hasonlóan jár el az orosz: *у меня есть* – szó szerint *nálam van*.) Eleinte a *bír* igét próbálták megfeleltetni a *habere/haben* latin, illetve német igének. Nem egészen alaptalanul, hiszen a *birtok* főnevünk ebből az igéből származik.

- o A torony stratégiai fontossággal *bíri*hatott.

Magyarosabb így:

- A torornak stratégiai fontossága lehetett.**
- A torony stratégiai fontosságú lehetett.**

A *rendelkezik* rosszabb, mert önálló jelentése van: amivel *rendelkezőnk*, arról dönthetünk, azt felhasználhatjuk, utasítást adhatunk vele kapcsolatban, akár el is adhatjuk. De nem *rendelkezőnk* mindennel, amink *van*. Hát még azzal, amink nincs!

o A község 30 millió hiánnyal rendelkezik.

A községnek 30 millió (forint) hiánya van.

Tulajdonságot nem is kell birtoklásként leírunk, a leghasznosabb ilyenkor az *-ú/-ű* melléknévképző:

o Jó kommunikációs készséggel *rendelkező* munkatársakat keresnek.

Jó kommunikációs (kapcsolatteremtő) készségű munkatársakat keresnek.

Szószaporítás

A tegnapi napon, a tavalyi évben, az idei évben
az idén, tavaly, tegnap, ma, holnap

A *ha* nemcsak egyszerűbb, hanem pontosabb is, mint az *amennyiben*. Az *amennyiben* eredetileg korlátozást jelent: 'olyan mértékig, annyiban; abból a szempontból'. Végképp fölösleges mind a kettő egymás mellett: *ha és amennyiben*.